

ΑΥΓΗ Της Κυριακής, σελ. 58 : ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΣΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ : Αναζητώντας
Λύση στο Επίπεδο του «Σχεδόν».

<http://www.avgi.gr/article/10806/5368283/gia-te-bia-sto-podosphairo-anazetontas-lyse-sto-epipedo-tou-schedon->

Αθλητισμός

Για τη βία στο ποδόσφαιρο: Αναζητώντας λύση στο επίπεδο του «σχεδόν»

ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ

Δημοσίευση: 08 Μαρτίου 2015 18:00

Το φαινόμενο της βίας στο ποδοσφαιρικό γήπεδο ήταν και παραμένει ένα πολύπλοκο και πολυσύνθετο αθλητικό - κοινωνικό φαινόμενο. Στο διεθνές στερέωμα έχουν γραφτεί εκατοντάδες τόμοι επί τούτου, που αντίστοιχα συνοδεύονται από μερικές χιλιάδες ερευνητικά δεδομένα...

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΝΤΣΑΝΤΑΡΑ*

Το φαινόμενο της βίας στο ποδοσφαιρικό γήπεδο ήταν και παραμένει ένα πολύπλοκο και πολυσύνθετο αθλητικό - κοινωνικό φαινόμενο. Στο διεθνές στερέωμα έχουν γραφτεί εκατοντάδες τόμοι επί τούτου, που αντίστοιχα συνοδεύονται από μερικές χιλιάδες ερευνητικά δεδομένα στα οποία ο γράφων έχει συνεισφέρει, στον βαθμό που του αναλογεί. Στην εδώ παρέμβαση απλώς θα αναφερθώ στη σημαντική διατύπωση περί «ευθύνης της αστυνομίας» στον γηπεδικό χώρο του αναπληρωτή υπουργού Δημόσιας Τάξης και θα προσπαθήσω να συνδέσω αυτή τη διατύπωση με την έννοια της αυτονομίας στο ποδόσφαιρο.

Ο κ. Πανούσης επεσήμανε το αυτονόητο: Από τη στιγμή που οι όποιοι ποδοσφαιρικοί σύλλογοι μετασηματίστηκαν σε Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες, η εύρυθμη και αντιστοιχούσα στους ποδοσφαιρικούς κανόνες διεξαγωγή ενός ποδοσφαιρικού αγώνα καθώς και η ευθύνη διατήρησης της τάξης εντός του γηπέδου είναι υποχρέωση των ΠΑΕ και δεν είναι υπόθεση του κράτους να παρεμβαίνει δια της αστυνομίας στον χώρο αυτόν.

Αυτό υποστηρίζεται και από μεγάλο αριθμό ερευνητικών δεδομένων στην ελληνική και διεθνή σχετική βιβλιογραφία, όπου ταυτόχρονα επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι, στον γηπεδικό χώρο, με το να προσπαθούμε να αποκλιμακώσουμε τη βία αντιπαραθέτοντας μια άλλης μορφής βία, όχι απλά δεν οδηγούμαστε σε άμβλυση του φαινομένου, αλλά αντίθετα στην κλιμάκωση και την επιδείνωσή του.

Από την άλλη πλευρά η σχετική αυτονομία του ποδοσφαίρου σημαίνει ότι παρέχονται στους ποδοσφαιρικούς θεσμούς οι δυνατότητες αυτοδιαχείρισης, αυτοελέγχου και αυτορρύθμισης των οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων τους. Ιδιαίτερα σήμερα στα επίπεδα της Σούπερ Λιγκ, τα οποία καλώς ή κακώς, κατανοούνται πέραν των άλλων, ως κατ' εξοχήν χώροι επιχειρηματικότητας και οι φίλαθλοι και οπαδοί παίρνουν τον χαρακτήρα του «πελάτη - καταναλωτή», την ευθύνη για την ομαλή διεξαγωγή της ποδοσφαιρικής αντιπαραθέσης οφείλουν να την έχουν οι «επιχειρηματίες παράγοντες».

Όταν μιλάμε για ευθύνη σε έναν χώρο οικονομικής επιχειρηματικότητας, εννοούμε μια ευθύνη με οικονομικούς όρους. Οφείλουν δηλαδή οι παράγοντες να πάρουν μέτρα, όπως η δημιουργία ειδικά εκπαιδευμένων και έμμισθων ομάδων περιφρούρησης του γηπεδικού χώρου, ώστε να διασφαλιστεί μια ομαλή διεξαγωγή της ποδοσφαιρικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις ποδοσφαιρικές κανονιστικές διατάξεις. Η επιχειρηματικότητα ωστόσο στον χώρο του ελληνικού ποδοσφαίρου, ως αποτέλεσμα μιας «σχεδόν» «ερμαφρόδιτου» τύπου επαγγελματικοποίησης, που συντελέστηκε τη δεκαετία του '90, εμφανίζει κατά κανόνα ιδιομορφίες. Το ίδιο και η θεσμική του συγκρότηση...

Στο ελληνικό ποδόσφαιρο όλα πραγματώνονται στον νοηματικό χώρο και το επίπεδο του «σχεδόν» και είναι αυτό το γεγονός που λειτουργεί καταλυτικά αναφορικά με τις εκδηλώσεις βίας στο γήπεδο. Στο επίπεδο του «σχεδόν», οι ποδοσφαιρικοί παράγοντες έχουν το δικαίωμα να ενθαρρύνουν ποικιλότητα τη συγκρότηση ποδοσφαιρικών συνδέσμων, να τους χρηματοδοτούν πολλές φορές και να διασφαλίζουν συνήθως και την «απο-ποινικοποίηση», με άλλα λόγια τη νομιμοποίηση των οποιωνδήποτε εκτροπών τους.

Στο επίπεδο του «σχεδόν» συναντάμε μια δομική χαλαρότητα, έναν μειωμένο βαθμό τυπικότητας των θεσμικών οργανωτικών σχημάτων του ποδοσφαίρου (π.χ. ΕΠΟ). Συναντάμε μια κατά περίπτωση επίκληση της αυτονομίας του ποδοσφαίρου, στη βάση της οποίας δημιουργούνται προϋποθέσεις μιας ποικιλότροπης καιροσκοπικής εκμετάλλευσής του. Η έρευνα για παράδειγμα έχει δείξει ότι κάποιοι παράγοντες χρησιμοποιούν το ποδόσφαιρο ως χώρο εξωραϊσμού άνομων επιχειρηματικών δράσεων.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον μπορούμε να αποδώσουμε μια «σχεδόν ευθύνη» σε συγκεκριμένους θεσμικούς ρόλους. Στο επίπεδο του «σχεδόν» οι υπάρχοντες νόμοι και οι θεσμικές διατάξεις, που κατά καιρούς η πολιτεία εισηγείται για τη σωτηρία του ελληνικού ποδοσφαίρου από την «κατάπτωση», λαμβάνονται υπόψη στο «περίπου», στο «σχεδόν» από τους εμπλεκόμενους και μπορούν να ασκήσουν μια «σχεδόν» επιρροή στα ποδοσφαιρικά πεπραγμένα. Έτσι το πρόβλημα δεν λύνεται!

Στο επίπεδο και στις προοπτικές του «σχεδόν» δεν υπάρχουν λύσεις για το ζήτημα της βίας στο ποδόσφαιρο. Στο επίπεδο του «περίπου» υπάρχουν «σχεδόν λύσεις»! Η υπέρβαση αυτού του επιπέδου μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με ριζοσπαστικές παρεμβάσεις. Και ως τέτοιες μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τόσο τις θέσεις του αναπληρωτή υπουργού Δημόσιας Τάξης, όσο και τις άμεσες και από κάθε άποψη εξαιρετικά αναγκαίες πρωτοβουλίες και αποφάσεις του υπουργού Αθλητισμού για την εξυγίανση του ελληνικού ποδοσφαίρου στα επαγγελματικά επίπεδα και όχι μόνο!

* Ο Νικόλαος Παντσανταρας είναι επίκουρος καθηγητής Αθλητικής Κοινωνιολογίας - Κοινωνιολογίας ΣΕΦΑΑ - Πανεπιστημίου Αθηνών